

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 3. septembra 2014*¹

„Direktiva 79/7/EGS — Enako obravnavanje moških in žensk v zadevah socialne varnosti — Nezgodno zavarovanje delavcev — Znesek pavšalne odškodnine za trajno invalidnost — Aktuarski izračun, ki temelji na povprečni pričakovani življenjski dobi glede na spol upravičenca do navedene odškodnine — Dovolj resna kršitev prava Unije“

V zadevi C-318/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, naslovljen na Sodišče z odločbo Korkein hallinto-oikeus (Finska) z dne 7. junija 2013, ki je prispela na Sodišče 11. junija 2013 v postopku, ki ga je sprožil

X,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), predsednica senata, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot in A. Arabadžiev, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: C. Strömholm, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. aprila 2014,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za X K. Kuusi, odvetnik,
- za finsko vlado H. Leppo, agentka,
- za grško vlado E.-M. Mamouna in M. Tassopoulou, agentki,
- za Evropsko komisijo D. Martin in I. Koskinen, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 15. maja 2014

izreka naslednjo

¹ — * Jezik postopka: finščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4 Direktive Sveta z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (79/7/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 215).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med X in ministrstvom za socialne zadeve in zdravje (v nadaljevanju: ministrstvo) glede dodelitve pavšalne odškodnine, ki se izplača zaradi nesreče pri delu.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Direktiva 79/7 se v skladu s svojim členom 3(1)(a) uporablja za zakonske sisteme, ki zagotavljajo varstvo pred, med drugim, tveganji nesreč pri delu.

- 4 Člen 4(1) te direktive določa:

„Načelo enakega obravnavanja pomeni, da ni nobene diskriminacije na podlagi spola, bodisi posredne ali neposredne, še posebno ne glede zakonskega ali družinskega statusa in zlasti glede:

- namena sistemov in pogojev za dostop do njih,
- obveznosti glede prispevkov in izračunavanja prispevkov,
- izračunavanja dajatev, vključno z zvišanjem zaradi zakonskega partnerja in vzdrževancev, in pogojev, ki urejajo trajanje in obdržanje upravičenosti do dajatev.“

Finsko pravo

- 5 Uvedba nezgodnega zavarovanja je naloga javnega upravljanja, ki jo na Finskem opravljajo zasebne zavarovalnice. Delodajalci morajo za izpolnitev svoje obveznosti zagotavljanja varstva delavcev pred nesrečami pri delu skleniti zavarovanje pri zavarovalnici, pooblaščen za zavarovanje tveganj v skladu z zakonom o nezgodnem zavarovanju delavcev (tapaturmavakuutuslaki) iz leta 1982, kakor je bil spremenjen leta 1992 (v nadaljevanju: zakon o nezgodnem zavarovanju). Stroški zakonsko določenega zavarovanja se krijejo z zavarovalnimi premijami, ki jih plačujejo delodajalci.
- 6 Odškodnina za trajno invalidnost je eden od prejemkov iz naslova nezgodnega zavarovanja. Zajeta je z zakonskim sistemom socialne varnosti. Namenjena je temu, da se delavcu nadomesti navedena škoda, nastala zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, ki pomeni zmanjšanje delovne zmogljivosti za celo življenje.
- 7 Člen 14(1), točka 1, tega zakona določa, da se kot odškodnina za poškodbo pri delu ali poklicno bolezen med drugim prizna odškodnina za trajno invalidnost.
- 8 Člen 18b(1) zakona o nezgodnem zavarovanju določa, da se odškodnina za trajno invalidnost izplača, odvisno od primera, bodisi enkratno bodisi kot renta. V skladu z odstavkom 3 navedenega člena se enkratna odškodnina v skladu z merili, ki jih določi ministrstvo, izračuna kot kapitalski znesek, ki ustreza vrednosti odškodnine za trajno invalidnost ob upoštevanju delavčeve starosti.

9 Z odločbo navedenega ministrstva št. 1662/453/82 z dne 30. decembra 1982 o merilih za kapitalsko vrednost rent iz naslova nezgodnega zavarovanja ali – kadar izplačevanje rente ni potrebno – enkratno izplačane odškodnine so bila opredeljena merila za izračun zadnjenavedene odškodnine.

10 V zvezi s tem so v prilogi k tej odločbi določene te formule:

„Uporabi se smrtnost (TLE-82) s podaljšanjem za 3 leta, kar pomeni

$$u_x = 0,0000797 e^{0,0875(x+3)} \text{ (moški)}$$

$$u_x = 0,0000168 e^{0,1000(y+3)} \text{ (ženska).“}$$

11 Škoda, nastala zaradi poškodb ali bolezni, se za namene ovrednotenja splošne trajne invalidnosti razvrsti v 20 kategorij glede na zdravstveno naravo in resnost. Znesek dodeljene odškodnine je odvisen od kategorije škode. Odškodnina za manj resne poškodbe ali bolezni iz kategorij škode od 1 do 10 se vedno izplača enkratno. V primerih kategorij škode od 11 do 20 lahko zavarovanci izbirajo med enkratnim izplačilom ali doživljenjsko mesečno rento.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

12 X, rojen leta 1953, je bil 27. avgusta 1991 poškodovan v nesreči pri delu. Vakuutusoiikeus (socialno sodišče) je z odločbo, izdano 18. oktobra 2005, ugotovilo, da je upravičen do pavšalne odškodnine za trajno invalidnost v skladu z zakonom o nezgodnem zavarovanju.

13 Pristojna zavarovalnica je na podlagi te odločbe z odločbami z dne 16. decembra 2005 pavšalni znesek, ki ga je bilo treba X izplačati iz naslova te odškodnine, določila na 4197,98 EUR.

14 X se je zoper to odločbo pritožil, pri tem pa je trdil, da bi bilo treba odškodnino za trajno invalidnost, izplačano v enkratnem znesku, izračunati na podlagi meril, ki so enaka tistim, določenim za ženske. Odbor za pritožbe v primerih nesreče pri delu je pritožbo 31. avgusta 2006 zavrnil. To odločbo je 27. maja 2008 vakuutusoiikeus potrdilo.

15 X je v dopisu, ki je bil 13. oktobra 2008 naslovljen na ministrstvo, trdil, da je bil pavšalni znesek, ki mu je bil izplačan kot odškodnina za trajno invalidnost, določen v nasprotju z določbami prava Unije o enakem obravnavanju moških in žensk. X je torej zahteval znesek 278,89 EUR, povečan z zamudnimi obrestmi. Ta znesek ustreza razliki med odškodnino, ki jo je prejel X, in tisto, ki bi bila izplačana enako stari ženski v primerljivem položaju. Ministrstvo je 27. maja 2009 izplačilo zahtevanega zneska zavrnilo.

16 X je 17. junija 2009 pri Helsingin hallinto-oikeus (upravno sodišče v Helsinkih) vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se Finski naloži, da mu izplača zadevni znesek. Helsingin hallinto-oikeus je z odločbo z dne 2. decembra 2010 ugotovilo, da je ta tožba nedopustna, ker naj ne bi bilo pristojno.

17 X se je nato zoper to odločbo pritožil pri Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče), ki je 28. novembra 2012, odločbo pa je Helsingin hallinto-oikeus razveljavilo.

18 Glede vsebine se po mnenju predložitvenega sodišča postavlja vprašanje, ali določbe prava Unije o enakem obravnavanju moških in žensk ter zlasti člen 4(1) Direktive 79/7 nasprotujejo nacionalni ureditvi, v skladu s katero je znesek zakonske dajatve socialne varnosti, ki se izplača zaradi poškodbe pri delu, zaradi uporabe aktuarskih dejavnikov, ki temeljijo na spolu, različen glede na to, ali je upravičenec moški ali ženska.

- 19 Predložitveno sodišče poudarja tudi, da se, če je treba člen 4(1) Direktive 79/7 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je tista v sporu pred njim, postavlja vprašanje, ali so izpolnjeni pogoji za vzpostavitev odgovornosti zadevne države članice za kršitev prava Unije.
- 20 V teh okoliščinah je Korkein hallinto-oikeus prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 4(1) Direktive [79/7] razlagati tako, da nasprotuje nacionalnemu predpisu, v skladu s katerim se različna pričakovana življenjska doba moških in žensk kot aktuarski dejavnik uporabi za izračun dajatev socialne varnosti, katerih plačilo je zakonsko predpisano za primer poškodbe pri delu, če je pri uporabi tega dejavnika enkratna dajatev odškodnine, ki jo je treba plačati moškemu, nižja od odškodnine, ki bi jo prejela enako stara ženska, ki bi bila v podobnem položaju?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: Ali je v tej zadevi izpolnjen pogoj za odgovornost države članice, ki zadeva dovolj resno kršitev prava Unije, če se predvsem upošteva, da:
 - Sodišče v sodni praksi ni izrecno zavzelo stališča glede vprašanja, ali se pri izračunu dajatev zakonskih sistemov socialne varnosti, ki spadajo na področje uporabe Direktive 79/7, lahko upoštevajo aktuarski dejavniki, ki se nanašajo na spol;
 - je Sodišče člen 5(2) Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi [(UL L 373, str. 37)], ki upoštevanje takih dejavnikov dopušča, v sodbi v zadevi Association belge des Consommateurs Test-Achats in drugi (C-236/09, EU:C:2011:100) razglasilo za neveljaven, vendar je do začetka neveljavnosti odredilo prehodno obdobje, in
 - je zakonodajalec Unije v direktivah [2004/113] in 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu [(UL L 204, str. 23)] pod določenimi pogoji dopustil upoštevanje takih dejavnikov pri izračunu dajatev v smislu obeh direktiv in je nacionalni zakonodajalec na tej podlagi domneval, da je sporne dejavnike mogoče upoštevati tudi glede zakonskih sistemov socialne varnosti v smislu obravnavane zadeve?“

Pristojnost Sodišča

- 21 Finska vlada je na obravnavi poudarila, da se je dejansko stanje spora, in sicer nesreča X pri delu, zgodilo leta 1991, torej pred pristopom Republike Finske k Evropski uniji. Čeprav je zadevna pavšalna odškodnina namenjena odpravi trajne škode, nastale z navedeno nesrečo pri delu, naj bi bil za uporabo prava Unije pomemben zgolj datum nastanka te škode. V teh okoliščinah finska vlada meni, da Sodišče ni pristojno za odgovor predložitvenemu sodišču.
- 22 Glede tega je treba opozoriti, da je bil pravni akt, ki je predmet spora o glavni stvari, sprejet leta 2008 z odločbo vakuutus-oikeus. Prav tako ni sporno, da je odškodnina za trajno invalidnost, na katero se nanaša, namenjena odpravi posledic nesreče X za celotno trajanje njegovega življenja.
- 23 Iz tega je razvidno, da se spor o glavni stvari ne nanaša na položaj, ki bi povzročil vse te učinke pred pristopom Republike Finske k Uniji.
- 24 Sodišče je zato pristojno za odgovor predložitvenemu sodišču.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 25 Za odgovor na prvo vprašanje je treba najprej opozoriti, da čeprav odškodnino iz postopka v glavni stvari izplača zasebna zavarovalnica, spadajo nezgodno zavarovanje delavcev na Finskem in merila za dodelitev navedene odškodnine v „zakonsko določene“ sisteme, ki zagotavljajo varstvo pred tveganji nesreče pri delu v smislu člena 3(1)(a) Direktive 79/7. Odškodnina iz postopka v glavni stvari zato spada na področje uporabe te direktive.
- 26 Opozoriti je treba, da člen 4(1) Direktive 79/7 med drugim prepoveduje kakršno koli neposredno ali posredno diskriminacijo na podlagi spola pri izračunavanju dajatev, na katere se ta člen nanaša.
- 27 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se zadeva v glavni stvari nanaša na podrobna pravila za izračunavanje zneska odškodnine, ki jo je treba izplačati zaradi poškodbe pri delu in ki se izplača enkratno v obliki pavšalne odškodnine. Navedeni izračun je treba opraviti glede na, med drugim, starost delavca in njegovo pričakovano preostalo življenjsko dobo. Pri ugotavljanju zadnjenavedenega dejavnika se upošteva spol delavca.
- 28 Ni sporno, da je v skladu s podrobnimi pravili za izračun pavšalne odškodnine iz postopka v glavni stvari ženska enake starosti kot X, ki je istega dne kot on utrpela enako nesrečo pri delu, pri kateri ji je nastala enaka škoda, upravičena do višje pavšalne odškodnine od tiste, do katere je upravičen X.
- 29 Finska vlada trdi, da taka ženska in X nista v primerljivem položaju. Glede tega poudarja, da je namen podrobnih pravil za izračun odškodnine, ki se enkratno izplača kot odškodnina za trajno invalidnost, določena z nacionalno ureditvijo, omogočiti, da se določi njen znesek v višini, ki je enakovredna skupnemu znesku te odškodnine, če bi se ta izplačevala kot doživljenjska renta. Glede na razliko v pričakovani življenjski dobi med moškimi in ženskami bi uporaba enakega koeficienta smrtnosti za oba spola povzročila, da odškodnina, ki bi se enkratno izplačala ponesrečeni delavki, ne bi več ustrezala preostali pričakovani življenjski dobi upravičenke.
- 30 Finska vlada pojasnjuje, da je razlikovanje glede na spol nujno za preprečitev manj ugodnega obravnavanja žensk v primerjavi z moškimi. Ker naj bi imele ženske statistično daljšo pričakovano življenjsko dobo, naj bi morala biti odškodnina, namenjena pavšalni odpravi škode, ki jo poškodovana oseba utрпи za preostanek svojega življenja, višja za ženske kot za moške. Zato naj ne bi šlo za diskriminacijo med moškimi in ženskami.
- 31 Glede tega in kot je generalna pravobranilka navedla v točki 29 sklepnih predlogov, je treba poudariti, da se lahko s to argumentacijo kvečjemu upraviči neenako obravnavanje moških in žensk pri določitvi odškodnine, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ne more pa se zanikati, kot je na obravnavi priznala finska vlada, neenako obravnavanje, ki ga povzroča uporaba določb nacionalnega prava v delu, v katerem v enakih okoliščinah povzročajo različne odškodnine.
- 32 Ugotoviti je torej treba, da določbe sistema nezgodnega zavarovanja v postopku v glavni stvari določajo neenako obravnavanje, ki lahko pomeni diskriminacijo, ki je v nasprotju s členom 4(1) Direktive 79/7.
- 33 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, ali je to neenako obravnavanje mogoče upravičiti.
- 34 Glede morebitnih razlogov za odstopanje od načela enakega obravnavanja, določenih v členu 4(1) Direktive 79/7, je treba ugotoviti, da upoštevanje dejavnika, ki temelji na pričakovani preostali življenjski dobi, ni določeno niti v členu 4(2) te direktive, katerega predmet so določbe o varstvu žensk zaradi materinstva, niti v členu 7(1) navedene direktive, ki državam članicam omogoča, da iz njenega področja uporabe izključijo nekaj pravil, ugodnosti in dajatve socialne varnosti.

- 35 Poleg tega iz besedila člena 7(1) Direktive 79/7 ni razvidno, da razlogi za odstopanje, določeni v tem členu, niso izčrpní in da lahko države članice prosto zasnujejo druge razloge za odstopanje od načela enakega obravnavanja. Tega, da upoštevanje takega dejavnika ni izrecno prepovedano z določbami te direktive, ni mogoče razlagati tako, da je nacionalnemu zakonodajalcu dovoljeno, da ta dejavnik določi kot element za izračun odškodnine, kakršna je ta v postopku v glavni stvari.
- 36 Vendar finska vlada trdi, da je mogoče razliko v znesku te odškodnine glede na spol zadevnega delavca upravičiti z objektivno razliko v povprečni pričakovani življenjski dobi moških in žensk. Kakršna koli druga rešitev naj bi postavljala v manj ugoden položaj ženske, katerih pričakovana življenjska doba je daljša od življenjske dobe moških, saj je izplačilo pavšalne odškodnine namenjeno odpravi posledic škode za vso preostalo življenjsko dobo poškodovane osebe.
- 37 Glede tega je treba opozoriti, da čeprav je zadevna pavšalna odškodnina v postopku v glavni stvari določena s sistemom, ki določa tudi dajatve za poškodbe pri delu, ki se izplačujejo celoten preostanek življenja poškodovane osebe, izračuna te odškodnine ni mogoče opraviti na podlagi posplošitve glede povprečne pričakovane življenjske dobe moških in žensk.
- 38 Taka posplošitev namreč lahko povzroči diskriminatorno obravnavo zavarovancev v primerjavi z zavarovankami. Poleg tega je upoštevanje splošnih statističnih podatkov glede na spol v nasprotju z negotovostjo glede tega, ali ima zavarovanka v primerljivem položaju vedno daljšo pričakovano življenjsko dobo od enako starega zavarovanca.
- 39 Iz navedenega je razvidno, da zadevnega nacionalnega sistema v postopku v glavni stvari ni mogoče upravičiti.
- 40 Na prvo vprašanje je treba torej odgovoriti, da je treba člen 4(1) Direktive 79/7 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se različna pričakovana življenjska doba moških in žensk kot aktuarski dejavnik uporabi za izračun dajatev socialne varnosti, katerih plačilo je zakonsko predpisano za primer poškodbe pri delu, če je pri uporabi tega dejavnika enkratna odškodnina, ki jo je treba izplačati moškemu, nižja od odškodnine, ki bi jo prejela enako stara ženska v podobnem položaju.

Drugo vprašanje

- 41 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba kršitev člena 4(1) Direktive 79/7, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, šteti za „dovolj resno“ kršitev prava Unije, ki pomeni enega od zahtevanih pogojev za vzpostavitev odgovornosti zadevne države članice.
- 42 Glede tega je treba opozoriti, da je Sodišče v točki 56 sodbe *Brasserie du pêcheur* in *Factortame* (C-46/93 in C-48/93, EU:C:1996:79) pojasnilo, da so med dejavniki, ki jih pristojno sodišče lahko upošteva, stopnja jasnosti in natančnosti kršenega pravila, obseg polja proste presoje, ki ga kršeno pravilo pušča nacionalnim organom ali organom Unije, namernost ali nenamernost storjene neizpolnitve ali povzročene škode, opravičljivost ali neopravičljivost morebitne napačne uporabe prava in okoliščina, da so lahko ravnanja institucije Unije prispevala k opustitvi, sprejetju ali ohranitvi nacionalnih ukrepov ali prakse, ki so v nasprotju s pravom Unije.
- 43 Sodišče je poudarilo tudi, da morajo to, ali so izpolnjeni pogoji, ki omogočajo ugotovitev odgovornosti držav članic za škodo, ki je bila posameznikom povzročena s kršitvami prava Unije, načeloma ugotoviti nacionalna sodišča, in sicer v skladu z usmeritvami, ki jih je Sodišče določilo za ugotavljanje izpolnitve pogojev (glej sodbo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, točka 210 in navedena sodna praksa).

- 44 Iz tega je razvidno, da Sodišče s svojo presojo ne more nadomestiti presoje nacionalnih sodišč (glej sodbo *Brasserie du pêcheur* in *Factortame*, EU:C:1996:79, točka 58). Lahko pa Sodišče nacionalnim sodiščem zagotavlja smernice in informacije za izvajanje tega načela (glej sodbo *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 100).
- 45 V zvezi s to zadevo je treba opozoriti na tri elemente, ki jih je treba upoštevati pri odgovoru na vprašanje, ali je treba zadevne določbe nacionalnega prava šteti za „dovolj resno“ kršitev člena 4(1) Direktive 79/7.
- 46 Prvič, obseg načela enakega obravnavanja iz člena 4(1) te direktive in njegova razlaga doslej nista bila predmet sodbe Sodišča. Poleg tega je do zgoraj ugotovljene kršitve prava Unije v zvezi z X dejansko prišlo šele leta 2008 z dokončno odločbo *vakuutusoikeus*.
- 47 Drugič, niti zadevna finska zakonodaja v postopku v glavni stvari niti nobena druga nacionalna zakonodaja doslej nista bili predmet tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU zaradi kršitve člena 4(1) Direktive 79/7.
- 48 Tretjič, opozoriti je treba, da je bila glede aktov, ki jih sprejme zakonodajalec Unije in so namenjeni izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk, s členom 5(2) Direktive 2004/113 državam članicam dana možnost, da pred 21. decembrom 2007 dovolijo sorazmerne razlike v premijah in dajatvah za zavarovance, kadar se spol na podlagi ustreznih in točnih aktuarskih in statističnih podatkov uporablja kot odločilni dejavnik pri oceni tveganja. Poleg tega je zakonodajalec Unije v členu 9(1)(h) Direktive 2006/54 – čeprav je odločil, da je nekaj pravil s področja poklicnih sistemov socialne varnosti, ki temeljijo na spolu, v nasprotju z načelom enakega obravnavanja – med odstopanja od navedenega načela v nekaterih primerih vseeno uvrstil uporabo aktuarskih dejavnikov, ki so različni glede na spol.
- 49 Glede prve od teh določb je Sodišče 1. marca 2011 v točki 32 sodbe *Association belge des Consommateurs Test-Achats* in drugi (EU:C:2011:100) razsodilo, da je omogočanje državam članicam, da odstopanje od pravila enakih premij in dajatev za oba spola ohranijo brez časovne omejitve, v nasprotju z uresničevanjem cilja enakega obravnavanja žensk in moških, za katero se prizadeva z Direktivo 2004/113, in pojasnilo, da je treba navedeno določbo zaradi njene diskriminatornosti šteti za neveljavno.
- 50 Glede na zgoraj navedeno mora nacionalno sodišče ugotoviti, ali je treba v obravnavanem primeru kršitev prava Unije šteti za „dovolj resno“.
- 51 Na drugo vprašanje je treba tako odgovoriti, da mora predložitveno sodišče presoditi, ali so pogoji za vzpostavitev odgovornosti države članice izpolnjeni. Prav tako bo moralo to sodišče pri vprašanju, ali pomeni zadevna nacionalna zakonodaja v postopku v glavni stvari „dovolj resno“ kršitev prava Unije, upoštevati med drugim to, da Sodišče še ni odločilo o tem, ali se lahko dejavnik, ki temelji na povprečni pričakovani življenjski dobi glede na spol, upošteva pri določitvi dajatve, ki se izplača iz naslova zakonsko določenega sistema socialne varnosti in spada na področje uporabe Direktive 79/7. Predložitveno sodišče bo moralo upoštevati tudi možnost, ki jo je državam članicam dal zakonodajalec Unije in je določena v členu 5(2) Direktive 2004/113 in členu 9(1)(h) Direktive 2006/54. Navedeno sodišče bo moralo poleg tega upoštevati, da je Sodišče 1. marca 2011 (C-236/09, EU:C:2011:100) razsodilo, da prva od teh določb ni veljavna, saj je z njo kršeno načelo enakega obravnavanja moških in žensk.

Stroški

- 52 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. Člen 4(1) Direktive Sveta z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (79/7/EGS) je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se različna pričakovana življenjska doba moških in žensk kot aktuarski dejavnik uporabi za izračun dajatev socialne varnosti, katerih plačilo je zakonsko predpisano za primer poškodbe pri delu, če je pri uporabi tega dejavnika enkratna odškodnina, ki jo je treba izplačati moškemu, nižja od odškodnine, ki bi jo prejela enako stara ženska v podobnem položaju.
2. Predložitveno sodišče mora presoditi, ali so pogoji za vzpostavitev odgovornosti države članice izpolnjeni. Prav tako bo moralo to sodišče pri vprašanju, ali pomeni zadevna nacionalna zakonodaja v postopku v glavni stvari „dovolj resno“ kršitev prava Unije, upoštevati med drugim to, da Sodišče še ni odločilo o tem, ali se lahko dejavnik, ki temelji na povprečni pričakovani življenjski dobi glede na spol, upošteva pri določitvi dajatve, ki se izplača iz naslova zakonsko določenega sistema socialne varnosti in spada na področje uporabe Direktive 79/7. Predložitveno sodišče mora upoštevati tudi možnost, ki jo je državam članicam dal zakonodajalec Unije ter je določena v členu 5(2) Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi in členu 9(h) Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu. Navedeno sodišče bo moralo poleg tega upoštevati, da je Sodišče 1. marca 2011 (C-236/09, EU:C:2011:100) razsodilo, da prva od teh določb ni veljavna, saj je z njo kršeno načelo enakega obravnavanja moških in žensk.

Podpisi